

Tilstand, hvori vort sønderrevne Fædreland nu befinder sig, saa tryk, at han for Alvor vil blæse Vinden op til Storm.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det havde været mit Ønske idag at udtale mig lidt mere almindeligt over Sagen og, som man siger, positivt, efterat jeg i de foregaaende Dage nærmest har høvt den Stilling — og det er vel maaskee tildeels min egen Skyld, at jeg har indtaget denne Stilling — enkeltviis at imødegaae en Mængde enkelte Indvendinger, som ere fremkomne imod Lovforslaget og imod Betimeligheden og Stillingen af det til Tanken om en Kirkecommission. Men jeg tør nu ikke vente Opmærksomhed for en saadan udførlig Fremstilling, hvorimod jeg nærmest vil have at berøre og imødegaae Noget af, hvad der er sagt idag, og da navnlig er blevet sagt af den ærede Taler, der nu satte sig. Jeg vil gjøre det saa kort som muligt i Henseende til de foregaaende Øtringer, og deriblandt først med Hensyn til den personlige Bemærkning af den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) om, at Birkedals Forholdet umuligt kunde gjentage sig, — det vil da sige, at et saadant Forhold umuligt kunde komme igjen, hvor en Menighed følte sig knyttet til sin Præst, som Regjeringen ikke vilde lade den faae eller beholde og derfor fristedes til Skridt, som i hiint Tilfælde, — bede om at turde gjøre opmærksom paa, at noget Sligt forekommer jo hver Gang, en Capellan har gjort sig særdeles hødet og derfor søges ansat i Kalbet, og at jeg nok veed, at det i mange Tilfælde er en Skuffelse og et Skin, fordi Byrden har hvilet paa Sognepræsten, og det Lettere og Mildere paa den unge Capellan, som saaledes sagtens kan tiltale i flere Henseender, men at sommetider, f. Ex. i Kirkehjelpinge, kan det ogsaa være, at der er Villighed til at gjøre store Opoffrelser for at beholde Capellanen, og at, hvis det saa aflaaes og negtes, kunde man meget let staae for det samme Tilfælde som med Birkedal. —

Naar det samme ærede Medlem httrede, at det, at Præsterne i Valgmenighederne kun kunne fjernes ved Dom, forudsatte altsaa, at de skulde stilles for en Provsteret af Provster, der naturligviis ikke vare Valgmenigheders men de almindelige Sognemenigheders Præster, og naar han overhovedet betonede, at de to Classer, de etablerede og de ikke etablerede Præster, vilde foranlediges til idelige Collisioner med hinanden, saa har i mine Tanker allerede den ærede 6te Landstingsmand for 1ste Kreds (Ploug) gjort den rigtige Bemærkning derimod, at derved forudsættes nu en Gang, at der skal være grumme mange Tilfælde, hvori Anvendelsen af Valgmenighedsloven forekommer. Og derhos forudsættes da ogsaa, at om endog en Kirkecommission kom istand, og om en mæglende og ordnende Forhandling kom tilstede kort efter denne Lov, saa vilde det slet ikke tilveiebringe en roligere og sindigere Stemning eller Udvikling i saa Henseende. Men derom maa jeg fremdeles være en modsat Mening og endnu navnlig ogsaa betone, hvad den ærede 6te Landstingsmand for Kjøbenhavn ogsaa fremhævede, at der vil blive, hvis vi tænke os flere Valgmenigheder, en levende Overgang og Afveksling mellem dem og Sognemenighederne, saa Præster kunne begynde i en saadan Valgmenighed og derefter træde ind i Folkekirken almindelige Tjeneste. — Naar den ærede 6te Landstingsmand for Kjøbenhavn gjorde opmærksom paa, at det havde været ønskeligt, at Landemodernes Udtalelser forelaae her, saa skal jeg gjerne erkjende det og ligefrem tilstaae, at jeg nu, efter at have hørt Fordringen, mener, at det maaskee er en Feil, at det ikke er Tilfældet. Smidler tid forstaaer det sig af sig selv, hvad det ærede Medlem ogsaa velvilligt forstod, og hvad jeg beder hele det høie Thing forudsætte, at der ikke har været Tale om, at Noget som helst deraf skulde holdes tilbage, men at det skal være fuldkommen til Tjeneste, ligesom jo ogsaa Landemodsacterne foreligge trykte og ibetmindste tildeels optrykkes i theologiske Tidsskrifter, saa de